14e JAARGANG CURACAO DEN 24sten JULI 1897. No. 708

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

BERICHT.

Zij, die zich op de *Amigoe di Curaçao* wenschen te abonneeren met het nieuwe kwartaal, dat den 1sten Juli begonnen is, worden verzocht te Curaçao zich rechtstreeks te wenden tot het Bureau van dit Blad, Plein van Pietermaai, no 129, te Aruba tot den Weled. Heer Juan Capriles en te Bonaire tot den Weled. Heer José Herrera.

Om te voorkomen, dat personen zonder onze machtiging abonnementsgelden ontvangen, verzoeken wij onzen abonnés hunne abonnementsgelden niet te voldoen dan op vertoon van een quitantie, voorzien van de handteekening van onzen Administrateur, J. M. Köller.

DE REDACTIE.

Curaçao, 23 Juli.

NA DE HERSTEMMINGEN.

Op de aanvankelijke zege van de Stembus van 15 Juni is voor de Katholieken en anti-revolutionnaire partijen een niet te ontkennen nederlaag gevolgd. De met zoo eenparigen goeden wil beproefde poging om, als eerste vrucht van de jongste kiesrechtuitbreiding, een Kamermeerderheid te vormen, die bij de aanstaande inhuldiging onzer jeugdige Koningin het karakter van Holland als Christennatie ook in het staatkundig leven zou doen uitkomen.— die poging is mislukt. Reeds stelde het optimisme van sommigen, uit de gegevens van 15 Juni, zich met zekerheid een *krachtige* regeeringspartij voor de Rechterzijde in 't verschiet....Niet enkel faalde deze verwachting, maar de anti-liberalen blijven thans met 44 stemmen tegen 56 in de minderheid.

Aan de gevallen beslissing valt voorshands weinig te veranderen. Want al wil men het oog niet sluiten voor de drie nieuwe verkiezingen, die reeds aanstonds noodig zijn in een of meer van de districten, waar de heeren Tak en Troelstra werden gekozen, zelfs al werden de drie aldus openvallende zetels — wat al zeer onwaarschijnlijk heeten moet! — alle door katholieke of anti-revolutionnaire kamerleden bezet, dan zou de anti-liberale minderheid daardoor nog niet opgehouden hebben minderheid te zijn, maar eenvoudig veranderen in eene van 47, in plaats van 44 stemmen.

Vooral den Katholieken moest de uitslag der herstemmingen bijzonder pijnlijk vallen, daar zij, in plaats van versterking voor hunne partij in de Kamer te erlangen, het verlies van drie zetels moeten betreuren. In plaats van met 25 leden, gelijk voorheen, zal de katholieke partij voortaan slechts met 22 in de Tweede Kamer verschijnen.

Waar men op 25 Juni ondanks al wat er tegen het verbond "Rome-Dordt" geschetterd is, toch nog 9 anti-revolutionnairen gekozen ziet en geen enkelen katholiek, daar behoeft men zich volgens *De Tyd* niet af te vragen, op welke manier de kiezers zijn....bewerkt. Wat eigenlijk wel de *good cry* was, die aan deze stembus, gelijk reeds aan zoo menige in den voortijd, *probaat* gebleken is boven alles wat staatsmanswijsheid en vroed beleid op de lippen of in de pen kan geven? De Katholieken komen er rond voor uit: de eminente leiders op 25 Juni zijn niet de mannen geweest van de *Liberale Unie* en evenmin de Leidsche recalcitranten, niet de penvoerders van *Nieuwe Rotterdammer* of *Handelsblad* of *Vaderland*, de eigenlijke heroën in dezen stembusstrijd waren de Chiniqui's en Quast'en, die in 's heeren Bronsveld's gevolg hun waarschuwende stem verhieven tegen "de brandstapels der inquisitie" en alle andere verschrikkelijke dingen van "Rome."

Merkwaardig is het na te gaan, hoe in de hoofdstad bijvoorbeeld een vergelijking van de stemmencijfers op 15 en 25 Juni uitgebracht, dit gevoelen bevestigt. In district I waren op 15 Juni van de 2750 stemmen, die werden uitgebracht, slechts ongeveer 750 gegeven aan mr. Pijnappel tegen 832 aan dr. Schaepman. Des ondanks had mr. Pijnappel 25 Juni 2428 stemmen op zich vereenigd tegen 1111 op zijn katholieke tegenpartij. Een gelijk verschijnsel, al is het, in mindere mate, doet zich voor in district VI, waar de katholiek dr. Cuypers in herstemming kwam met een heer Cremer. Ook daar werden bij de herstemming ruim 300 stemmen meer uitgebracht dan op 15 Juni, terwijl de liberale candidaat ongeveer 1000, de katholieke slechts een 300 tal stemmen won. En eindelijk, in district VIII, waar de Katholiek Passtoors stond tegenover den liberaal Heldt, won bij de herstemming de eerstgenoemde wel ongeveer al de 400 stemmen der georganiseerde anti-revolutionnaire partij, maar verkreeg zijn tegenstander *al* wat als christelijk-historisch, sociaal-democraat, of onder welken naam ook, zich bij de herstemming tegen den liberalen candidaat gesteld had.

Waar daarentegen niet-katholieke candidaten in herstemming kwamen, viel geenszins een dergelijk verschijnsel waar te nemen. Vrij vast staat dat in district II de heer Heyy *al* de stemmen der christelijk-historischen bij de herstemming gehad heeft, en dat de heer Heemskerk, behalve door de Katholieke en anti-revolutionnairen, bij de herstemming nagenoeg eenparig werd geholpen door de christelijk-historischen, wiist zijn stemmingscijfer vrij duidelijk uit. Eindelijk zelfs dr. Kuyper zag zich nog door ruim 200 van de 472 christelijk-historischen bij de herstemming tegen Tak in district IX geholpen....

Genoeg, om meer dan het vermoeden te wettigen, dat het *antipapisme* — voor deze gelegenheid met den beter klinkenden naam anticlericalisme verwisseld — aan de Stembus van 25 Juni verreweg de voornaamste rol gespeeld heeft. Antipapisme, zegt *De Tyd*, en dat wel van de meest "ordinaire" soort. Zulk een als niet zijn oorsprong vindt in vergeeflijk vooroordeel, door opvoeding en onderwijs ingeplant, maar, tegen beter weten in, door gewetenlooze politici gebezigd wordt enkel als een middel om den tegenstander den voet te lichten.

De liberalen bekennen het zelf, op de *eer* van zulk een overwinning valt niet te roemen. Of het *voordeel* ervan althans voor de liberale partij waardeerbaar zal blijken?

Er is evenmin reden om het te gelooven. Behalve wat zij leed in *gehalte* is het *getal* harer vertegenwoordigers in de Kamer niet onbelangrijk afgenomen. Bovendien, welke elementen heeft haar invloed daar gebracht! Niet minder dan 3 sociaaldemocraten danken aan haar middellijken of rechtstreekschen steun hun Kamerzetel, terwijl de homogeniteit tusschen Bastert en Bylandt en Nolting en Ketelaar vermoedelijk ook nogal wat te wenschen zal overlaten!....Gezwegen nog van den

---

FEUILLETON.

Anja nobo riba lamar.

—o—

Tabata anochi di 31 di December 1890 na bordo di vapor francés *Bragance*. Pasageronan di primera clase a come caba. Pa es bentananan di vapor bientoe frescoe tabata drenta i pasa riba mesa, koe tabata jen ainda coe *dessert*. Streanan a coeminza lombra caba na cieloe azul.

Segun cálculo di comandant, un momentoe pa otro, nos por mira luz di costa di Brazil i promer koe nochi pasá, nos lo tira anker na Rio Janeiro.

Un mucha muger, bistir na rouw pisá, a sali riba dek, oenda tabatin mas pasagero, koe nan legria tabata doloroso pé, i el a bai sinta na un lugar separá den un mecedora.

Riba su cabez es inolvidable firmamentoe di zuid tabata brilja. No tabatin ningun nubia. Es cruz di zuid, koe ta scondir pa habitantenan di Europa, tabata brilja den toer su boeniteza na recuerdo eterno di Golgotha.

Es moza tabata sintar entregar den un pensamientoe profundo. Den su imaginacion é tabata larga pasa su bida tristoe. Su alma tabata ocupar coe recuerdo di su jioe koe el a perdé i també coe recuerdo di su esposo, koe també morto a kita for di djé.

Com lo tá aja, leeuw na Brazil, koe su presencia ta indispensable pa regla un herencia, oenda é no conocé ningun hende?

Kiko lo é haci despues, koe é bolbé Francia coe su rikesa? Patria ta un lugar, oenda bo tin bo amor, ma toer kiko é moza tabatin a desaparecé.... desaparecé pa semper. Boroto di fiesta di den salon a jega té cerca djé; harimento, papiamentoe, zonamentoe di glas, habrimento di bottel di Champagne, piano, baliamentoe, enfin toer esainan a bin kibra es silencio di riba dek.

Den salon es pasageronan a saca cuenta koe na es momentoe ai lo ta diez-dos ora na Francia i nan a resolvé únanimamente di pasa es momentoe ai den pleizier celebrando nan "réveillon" nacional, mescos coe nan familia i amigoe lo ta haci na es ora ai. Es cordamento numa koe nan ta cerca di jega tera tabata aumenta nan pleizier mas tantoe.

Hasta nan koe ta bieuw a toema parti den legria i aumenta número di baliadornan.

Nan tabata papia i hari masjar den es último oranan aki di biaha, den bista di costa di Brazil, nan tabata loebida riba nan mes. Nan tabata carga idea koe pronto lo nan poné pia na tera i esai tabata haci nan borotá mas tantoe i toer es boroto tabata subi riba dek, oenda es moza na pretoe tabata sinta ketoe pensando.

Adilanti di vapor riba anker, un matros i un mucha tabata sinta combersa i huma nan pipa. E dos matrosnan ai tabata compatriota i nan tabata combersa di nan tera, nan Bretagne, oenda nan a nacé i oenda nan ta spera també di bai sosega despues koe nan lo a stop di traha.

Nan també tabata corda na es fiesta, koe na es momentonan aki lo ta celebrá riba costa di es bieuw Armorica. I den nan recuerdo tabata presenta dak di nan cas chikitoe tapar coe sneeuw, vyvernan jen di ys i nan tabata papia di diferencia di es clima fuerte di Bretagne i di es atmósfera suave di trópico.

Es matros bieuw tabata corda es vispera di anja nobo, koe é tabatin binti cinco anja; koe nan a permitié, den dos biaha na India, di pasa es anja ai na su cas. Den es anja ai, el a cera conocir coe es moza, koe a bira su esposa despues i koe awor meimei di su jioenan di mas chikitoe ta vigila pa su cas. "Kiko lo nan ta haci awor na cas?" é tabata corda i su coerazon tabata boela riba lamar coe cordamento jen di amor na su queridonan.

Es hoben matros també tabatin su cordamentoe: su dolor, koe como huérfano é mester a bai lamar pa é gana su pam di cada dia, manera un páharo koe bientoe a saca for di nésji promé koe su plumanan tin forza di por sostené.

Nada mas ta existi pé, koe es piedra koe ta tapa restonan di su tata i su mama. Su promé biaha grandi ta na su fin i é no ta mira es fin coe legria, ma é ta mira é jega coe tristeza, pasobra un di es pasageronan muger tabata asina carinjoso coe né, é mes koe ta sinta sol ta pensa riba dek i koe varios bez a papia coe né di su soledad, su existencia sin amigoe. Awé mainta é no a pasa su manoe blancoe i fini riba su cabei i lágrima no a rementa na su wowo coe es caricia di mama, koe el a conocé un dia, ma koe nunca mas lo é conocé?

Den su inocencia é no a sinti, koe es mama ai a perde toer loké é tabata stima i koe é ta keré di bolbé haja den djé su jioe.

Entre tanto es vapor tabata sigi su biaha. Pronto un warda a grita, koe é ta mira luz di tera. Pa ta mas liger e hoben matros boela riba dek coe es imprudencia propia di su edad. Como tabata poco scur ainda, su manoe a tené robez, su pia a sleep i sin koe é por a haja un cabuja, un cadena of cualquier cos tené, el a cai for di haltoe di es vapor i desaparece bao di grito di desesperación....

— Un hende na awa! es matros bieuw tabata grita coe toer su forza.

— Un hende na awa! es warda a repiti.

Temblando i coe miedo es grito ai tabata repiti den henteer vapor.

Toer tabata sinti sona di hala di la muerte den laria—toer a corré na dek, pasagero, matros i sirbidor. Toer wowo tabata dirigir na es profundidad oscura, si fuera nan por a discubri es des-

christelijk-historischen eenling, die voor 't minst nogal verlegen met zijn figuur moet zijn.

Teruggekeerd „op het doode punt" biedt de Tweede Kamer voor de volgende zittingsjaren weinig opwekkends aan. Het werk, dat in zoo ruime mate haar wacht, zal vermoedelijk voor een groot deel ongedaan blijven, en zeker niet kunnen gedaan worden in een richting, die voor Land en Volk het meest gewenscht zoude geweest zijn.

Wie daarvan de verantwoordelijkheid draagt, er behoeft niet verder over te worden uitgeweid. Echter geen moed verloren! Waar de Katholieken en anti-revolutionnaire deden, wat zij konden, waar zij willen blijven doen, wat zij kunnen, mogen zij vertrouwen in Hem, Die alles tot 's menschen bestwil regelt en bestuurt volgens Zijne wijsheid en ondoorgrondelijke plannen.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernementsbesluiten.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 17 dezer maand No. 520 is de Heer A. W. STATIUS MULLER, 1e Luitenant-Adjudant, benoemd tot Secretaris van de Commissie van Indeeling bij- en Vrijstelling van den Schutterlijken dienst.

***

Bij Gouvernements-beschikking dd. 19 dezer maand No. 522, is de Heer M. J. SELHORST, Lid van den Raad van Bestuur en Directeur van het Departement van Openbare Werken, benoemd tot onder-voorzitter van de Commissie van administratie over de gevangenissen alhier.

***

Bij Gouvernements-beschikking dd. 21 dezer maand No. 526 is tot Lid van de Commissie van administratie over de gevangenissen alhier benoemd de Heer J. E. VAN DER MEULEN, Lid van den Kolonialen Raad.

Kerkelijke berichten.

Z. D. H. Mgr. [illegible], Apostolisch Vicaris van Curaçao, zal den 10den Augustus het H. Vormsel toedienen in de parochiekerk van de H. Anna te Otrabanda, en den 12den daaraanvolgende in die van de Koningin van den Allerheiligsten Rozenkrans te Pietermaai.

***

Laatstleden Woensdag werden in de Sint-Annakerk te Otrabanda onder grooten toeloop van vele belangstellenden 122 kinderen toegelaten tot de Eerste H. Communie. Ook in de parochie Santa Maria naderden dien dag een honderdtal kinderen voor de eerste maal tot den H. Tafel.

De volgende week Woensdag zal deze indrukwekkende plechtigheid ook plaats hebben in de parochiën van Pietermaai, Santa Rosa, S. Willebrordo en Westpunt, en Woensdag over acht dagen in de parochie van Barber.

***

Zondagmorgen zes uur arriveerden hier per *Prins Willem II* de Eerw. Paters B. VAN OTTERDIJK en P. DELGEUR, van de Predikheeren-Orde en missionnarissen voor de Katholieke missie van Curaçao. Beide Eerw. Heeren hebben in afwachting van hunne verdere bestemming hun intrek genomen in het klooster van Pietermaai.

Havennieuws.

Zondag in den vroegen morgen keerde in onze haven van Bonaire terug Hr. Ms. *Alkmaar*. Deze oorlogsbodem was verleden week Dinsdag daarheen vertrokken tot het houden van schietoefeningen.

***

Met de *Prins Willem II* kwamen Zondag hier aan twee personen uitgezonden door de Vrijland-expeditie, aan wie te Caracas gronden zouden worden aangewezen tot ontginning. Beide personen hadden hunne laatste spaarpenningen besteed voor de reis van Amsterdam naar Caracas, waar zij zich na aankomst bij den Hollandschen consul vervoegden, doch daar tot hun groote teleurstelling moesten vernemen, dat er niets tot hun komst was voorbereid en er zeer weinig kans bestond, en dan nog na zeer lang wachten, dat het gouvernement van Venezuela gronden zou afstaan tot het beoogde doel. Zij kozen toen de wijste partij en keerden naar La Guayra terug om verder bij gebrek aan geld de reis naar Curaçao als werkpassagiers te vervolgen, in de hoop hier eenig werk te zullen vinden. Of zij slagen zullen, durven wij bij de schaarschheid van werk gerust betwijfelen, en wij zouden hun den raad willen geven van spoedig een gelegenheid te zoeken om naar Holland terug te keeren, en aan allen, die door de Vrijland-expeditie naar de Zuid-Afrikaansche republieken worden uitgezonden, te zeggen, dat zij zeer voorzichtig handelen, wanneer zij stilletjes thuisblijven.

***

Zondag kwam hier met de *Maracaibo* een dame met hare familie aan, die om de reis te vervolgen de *Venezuela* moest afwachten en daartoe tot Dinsdag haar intrek nam in Hotel Leon. De zeereis schijnt op haar zwak gestel zeer vermoeiend gewerkt te hebben, zoodat na aankomst haar zwakte voortdurend toenam en reeds Maandagavond ernstige bezorgdheid inboezemde. Er werd toen een geneesheer ontboden, doch voordat deze ter plaatse kon zijn, was zij reeds aan algeheele uitputting overleden. Dinsdag in den namiddag werd haar lijk op het R. K. kerkhof ter aarde besteld en nog dienzelfden dag vervolgde de familie met de *Venezuela* de reis, Curaçao ontvluchtend als een oord, dat de grootste droefheid en het diepste leed over hen had gebracht.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Rosalia Muracia, J. M. Monsanto, M. M. Martin, Pedro Jose Carillo, Teod Easterfield, Eliza de Montero, van Kouten, Germen Henriquez, Hélene Chicaya, M. & J. Cardoze, Jose E. Barrena.

Niet voor verzending of bestelling vatbaar, de navolgende drukwerken: A. Nouel & familie — Bonaire, en Procureur-Generaal — alhier.

El Imparcial.

Met het nummer van 20 Juli begon *El Imparcial* zijn vier en twintigsten jaargang. Getrouw aan den naam, dien dit blad zich koos, heeft *El Imparcial* drie en twintig jaren lang met de grootste onpartijdigheid, maar ook altijd even ridderlijk, altijd zijn oorsprong van goeden huize verradend, gestreden voor de Curaçaosche belangen en ze voortdurend bevorderd. Geen onvertogen woord werd in *El Imparcial* gehoord en mocht het zijn, dat bij behandeling van zaken ook personen moesten worden besproken, dit geschiedde steeds op een hoogst kiesche wijze, die elke gedachte aan kwade bedoeling uitsloot. Zóó heeft ook de tegenwoordige Redacteur, de WelEdele Heer H. M. PENSO, de dierbare erfenis, hem door zijn diep betreurden voorganger vermaakt, tot op dit oogenblik rein en zonder smet weten te bewaren: hopen wij, dat die erfenis nog lang moge rusten in dezelfde handen, waarin zij blijkt goed bewaard te wezen.

Een notarisexamen.

Verleden week Zaterdag legde de Weledele Heer J. H. R. BEAUJON, die sinds eenigen tijd hier waarnemend notaris is, met goed gevolg voor eene daartoe aangewezen commissie het notarisexamen af.

J. H. Dania.

Verleden week Vrijdag overleed omstreeks zeven uur 's avonds de Weledele Heer JOHN HERMANUS DANIA, Lid van het R. K. Armbestuur alhier. Aan het openbaar leven heeft de Heer DANIA nooit deelgenomen, maar des te meer heeft hij de verplichtingen, welke het private leven oplegt, met nauwgezetheid vervuld. Bescheiden, eenvoudig, nederig, kan van hem gezegd worden: Ziedaar een man, waarin geen bedrog gevonden werd. Als lid van het Armbestuur won hij de liefde der armen, met ijver bepleitte hij hunne belangen en nooit ontbrak hij op de vergaderingen, die door die corporatie gehouden werden: toen hij op de laatste vergadering niet gezien werd, was het, omdat de naderende dood sterker was dan zijne afnemende krachten. Doch bovenal heeft de Heer J. H. DANIA gedurende zijn leven zich doen kennen als een vurig Katholiek, op wien ten allen tijde als op een voorbeeld kan gewezen worden. Ook hij was een van hen, die door zijn gedrag het leugenachtige woord logenstrafte, dat het geloof en de vervulling van godsdienstplichten den mensch ontadelt en verlaagt; de achting, waarin hij bij iedereen stond, de eerbied, welken men hem toedroeg, bewees het tegendeel.

De dood kwam onverwacht, maar toch niet onvoorbereid. Wel was hij wreed, omdat hij werd aangekondigd op het oogenblik, dat de Heer DANIA zijn levenstaak als geëindigd mocht beschouwen, nu hij door zijne zorgen zijn zoon, den Heer R. PH. DANIA, die onlangs met goed gevolg het apothekersexamen aflegde, een maatschappelijke positie had verworven; maar toch de dood werd toegelaten als een welkome bode, omdat hij kwam uit naam van God, voor Wien de Heer DANIA geleefd en gestreden had, in Wien hij had gehoopt en van Wien hij thans de eeuwige belooning mocht verwachten.

Zaterdagmiddag ten vijf ure werd het stoffelijk overschot op het R. K. kerkhof van Otrabanda te rusten gelegd en een groote schare vrienden en belangstellenden volgden de lijkbaar.

Dr. J. P. Rojas Paúl.

Het vertrek naar Venezuela van Dr. J. P. ROJAS PAUL, Ex-President van Venezuela en thans candidaat voor het Presidentschap, is nu vastgesteld op den 31sten Juli. Men gelooft algemeen, dat door de komst van Dr. ROJAS PAÚL zijn candidatuur zeer versterkt zal worden, ofschoon het niet valt te ontkennen, dat door hem veel wordt gewaagd met betrekking tot behoud van lijf en leven. Doch er zijn er ook, die juist hopen, dat Dr. ROJAS PAÚL als staatsgevaarlijk door de tegenwoordige regeering zal worden gevangen gezet, omdat, zeggen zij, Dr. ROJAS PAÚL daardoor in populariteit zal winnen en dan bij de Presidentskeuze zeker van de overwinning kan zijn.

Electrisch licht.

Verleden week Vrijdag en laatstleden Maandag werd op sommige plaatsen een proef genomen met het electrisch licht. Men kan deze proeven als goed geslaagd beschouwen voor zoover er geen stoornis bleek te zijn in de werking van het materiaal, doch het is er ver van af, dat daardoor bewezen zou zijn, dat het electrisch licht van Curaçao volmaakt zal wezen. De proeven toonden, dat er geen constant licht wordt verkregen, en alles behalve aangenaam is het voortdurende verdwijnen en terugkeeren van het licht; zij, die Pto. Cabello bezocht hebben, kunnen daarvan meespreken. In ons vorig nummer wezen wij er reeds op, dat dit gebrek kan weggenomen worden door het aanbrengen van accumulatoren; wel gaat dit met eenige kosten gepaard, doch in alle gevallen zal het ten voordeele van den ondernemer zijn, dat die thans worden gemaakt, later zou het wellicht blijken door de weinige deelneming van particulieren, dat hier de spaarzaamheid de wijsheid bedrogen had.

Een ongeluk.

De Curaçaosche paarden schijnen het den laatsten tijd in het hoofd gezette hebben, het hunnen eigenaars lastig te maken. De vorige week maakten wij reeds melding van hunne weerspannigheid, en nu was het laatstleden Zondagmiddag, dat in de Breede Straat van Otrabanda een tweespan allen dienst weigerden. Toen hun op een gevoelige wijze beduid werd, dat zulks niet ongestraft kon worden geduld, begonnen ze echt paardachtig achteruit te loopen, met het treurig gevolg, dat het rijtuig omverkantelde, den boom brak, het voorstel werd beschadigd en de personen, die in het rijtuig gezeten waren, er uit vielen: gelukkig bekwam niemand eenig letsel. Toen het ongeluk gebeurd was en de paarden waren afgespannen, keerden ze met hangende koppen als bewust van hun misdrijf naar de stal terug.

Bonaire.

Laatstleden Dinsdag had te Bonaire de verkiezing plaats van een landraad om te voorzien in de vacature, ontstaan door de aftreding van den Weledelen Heer C. L. NEUMAN, die na twintig jaar zitting gehad te hebben, bij deze verkiezing niet meer in aanmerking wenschte de komen.

Gekozen werd de Weledele Heer G. W. HELLMUND met tien van de elf geldig uitgebrachte stemmen. In het geheel werden vijftien stembilletten ingeleverd, waarbij vier van onwaarde.

Venezuela.

Gelijk voor eenigen tijd met Frankrijk het geval was, zoo zijn ook thans de diplomatieke betrekkingen met Engeland, die elf jaren geleden door GUZMAN BLANCO werden afge-

graciado, koe na es momentoe aki, kizas no ta contar den biboenan. Es comandant también a sali i el a doena orden pa stop machine i tira boto na awa. Coe un ligereza conoci solamente den peligro i den solaridad di matrosnan, es boto tabata boela riba awa, buscando riba es superficio inmenso den es oscuridad infinito, es koe nan ta keré koe mester ta cabez di es desgraciado.

Spantoe tabata grandi abordo, nan a coeminza perdé speranza caba.

— Ta kende? e comandant tabata puntra.

— Ivon, es matros bieuw a respondé.

— Ai Dios, es pober mucha! es pasageronan tabata bisa. Es moza na luto no a papia nada: el a lamanta ketoe, temblando su manoe teniendo lomba di su stoel. Un compasion tierna coe suerte di es hoben, koe awor podisér ta morto caba, a cohé su coerazon i henter su curpa.

Ma é boto a bolbé na bordo. Su vuelta liger a bolbé lamanta nan speranza, nan lo mester a salbé, sino nan lo no a bolbé asina liger....

— El a salba! Até aki! un di es remadónan tabata grita, ora nan tabata basta cerca barcoe.

Un grito di "Danki Dios" a sali for di boca di nan toer, sigir inmediatamente coe un grito di hoerá!

Ainda un poco remamentoe mas, e bota a jega i nan a hizé den vapor. Es hoben ta biboe ainda, ma é ta for di su conocementoe, su cara pálida ta manera imagen di morto. Un matros fuerte tabata cargé den su braza i a poné coe masjar cuidao riba un banki. Su cabei tabata bacia pa tras, i su brasa robez tabata cologa abao.

Manera é tabata animá pa un inspiracion repiente, es moza na luto a corré jega cerca, i toema es hoben den su brasa, poné den su scotji, i mientra koe dokter a bai busca remedi, es moza tabata trata di cainta su cara coe su man blancoe fini i el a zak asina tantoe cerca djé coe su lip a toca coe su frenta.

Esai a haci koe es hoben a habri su wowo flauw i koe un stem casi koe hende por a tende, é dici manera un instinto es palabra aki.

— Mama!....

Es palabra ai koe a toca coerazon di es moza, a haci é lamanta su cabez unbez ariba!....

I den su interior a toema unbez un resolucion sublime, cordando, koe es lamar furioso a bolbe doena bida na es hoben desgraciado i presenté né pa su fiesta di anja nobo.

Urgente ma coe carinjo el a manda toer hende bai, i el a hinca rodia dilanti es pober hoben matros, é tabata zoentjé i primié na su coerazon.

I nan, koe tabata testigo mudoe di es escena conmovedora ai, tabata sabi for di es momento ai, koe es hoben lo no ta hnérfano mas.

—o—

broken, door de bemoeiingen van den Heer W. H. D. HAGGART, vroeger Consul-Generaal te Tunis, thans Engelsch zaakgelastigde te Caracas, hersteld. De grenskwestie tusschen Engeland en Venezuela is reeds geregeld, en men hoopt, dat de Engelsche zaakgelastigde er ook in slagen zal de opheffing te verkrijgen van de zware invoerrechten, waarmede goederen uit de Antillen afkomstig, worden belast. Is dit het geval, dan zullen ook de Hollandsche eilanden in de Caraibische Zee den Heer HAGGART dankbaar moeten zijn.

NEDERLAND.

De oude en de nieuwe Kamer.

Het volgende overzicht van leden der oude Kamer, welke bij de verkiezingen van den 15n en bij de herstemming van 25 Juni zijn uitgevallen en van de nieuwe leden, welke gekozen zijn, zal gelooven wij, voor ieder duidelijk maken, wat door elke partij verloren, wat gewonnen werd.

KATHOLIEKEN.

Gewonnen : Merckelbach.

Verloren : De Marchant d'Ansembourg, Vos de Wael, Borret en Van Berckel.

VERLIES : 3 STEMMEN.

ANTI-REVOLUTIONNAIREN.

Gewonnen : De Waal Malefijt, L. H. J. M. Van Asch van Wijck, Krap, van Heemstra, Van Kempen, H. J. M. Van Asch van Wijck, Van de Velde, Brummelkamp, en Van de Borch van Verwolde.

Verloren : Heemskerk en Quarles van Ufford.

WINST : 7 STEMMEN.

LIBERALEN.

Gewonnen : Groen van Waarder, Verhey, Van Gilse en een tweeden zetel door Tak van Poortvliet.

Verloren : Bool, Viruly, Mees, Plate, Guyot, Smit, De Beaufort (Wijk-bij Duurstede), De Beaufort (Amsterdam), Kerdijk, Rutgers van Rozenburg, Pyttersen, De Kanter, Van Delden, Van Borsele en Huydekoper van Maarsseveen.

VERLIES : 11 STEMMEN.

RADICALEN.

Gewonnen : Ketelaar, Nolting en De Klerk.

Verloren : Gerritsen en Tijdens.

WINST : 1 STEM.

SOCIALISTEN.

Gewonnen : Troelstra (op *drie* plaatsen gekozen) en Van der Zwaag.

WINST : 4 STEMMEN.

Voorts werd *gewonnen* : 1 STEM DOOR DE CHRISTELIJK-HISTORISCHEN (De Visser) en nevens 1 STEM DOOR DE VOORSTANDERS VAN LANDNATIONALISATIE (Stoffel.)

Zooals uit dit overzicht blijkt, zijn de zwaarste verliezen geleden door de oud-liberalen. Het verlies van mannen als Mees, Van Delden, Viruly, Plate, Rutgers, de beide Beauforts, Bool en Guyot wordt door hen door geenerlei winst opgewogen [tenzij men den heer Groen van Waarder zou willen rekenen.] Men kan dan ook veilig aannemen, dat de invloed van het oud-liberalisme voor goed geknakt is en dat aan deze partij hetzelfde lot te wachten staat als aan de vroegere conservatieven, namelijk van langzame uittering. Weliswaar verloren ook de meer vooruitstrevende liberalen in de heeren Kerdijk, Pyttersen en de Kanter goede krachten, doch hiertegenover staat een bijna gelijke winst, terwijl de fractie op veel plaatsen een buitengewone kracht ontwikkelde. De radicalen zijn vooruitgegaan, doch zagen zich een tweetal zetels ontrukken door de socialisten, die thans voorgoed hun intrede in de Kamer schijnen gedaan te hebben. Hoe sterk zij dáár zullen vertegenwoordigd zijn, valt nog niet met zekerte zeggen, daar hun hoofdman Troelstra in drie districten gekozen is en dientengevolge twee nieuwe verkiezingen moeten plaats hebben.

Het Christelijk-Historische lid ds. De Visser en het te Deventer gekozen lid, de heer Stoffel, die de beginselen van het socialisme alleen op het grondbezit wil toepassen, zullen, evenals de uit de oude Kamer herkozen "wilde", de heer Pijnappel, als eenlingen optreden en het beeld van bonte verscheidenheid, hetwelk de nieuwe Kamer zal opleveren, volmaken.

Welke de gevolgen der jongste verkiezingen en herstemming meer bepaaldelijk voor de Rechterzijde geweest zijn, is met twee woorden gezegd :

de Katholieken hebben zware verliezen geleden, terwijl dr. Kuyper zijn aanhang versterkt ziet op een wijze, buiten alle verhouding van de politieke krachten, waarover de anti-revolutionnaire partij, aan zich zelf overgelaten, ook blijkens deze verkiezingen, kan beschikken.

In het Noorden, waar de Katholieken weinig talrijk zijn, zag de anti-revolutionnaire partij overal haar pogingen tot het veroveren van zetels mislukken, terwijl een harer beste mannen, Heemskerk, dáár voor een liberaal moest plaats maken.

De districten Breukelen, Wijk-bij-Duurstede, Leiden, Delft, 's Gravenhage en Hilversum, waarin nieuwe mannen der anti-revolutionnairen gekozen werden, behooren daarentegen tot de zoodanige, welke een zeer sterk contingent katholieke kiezers stellen. Dit belette evenwel den anti-revolutionnairen volstrekt niet, het zitting hebbend katholieke lid voor Loosduinen van zijn zetel te verdrijven en zich van dezen voor hunne partij meester te maken. De redenen, welke bewerkt hebben, dat de Katholieken bij de herstemmingen zelfs niet in één enkel district de zegepraal voor een van hun eigen mannen mochten verwerven, vindt men aangegeven in ons hoofdartikel.

Over het geheel is het zwaartepunt der Kamer ten gevolge van de eerste toepassing der Kieswet heelwat verschoven naar *links* ; dit geldt hoofdzakelijk voor de partijen der parlementaire Linkerzijde. Doch ook in mindere mate voor de parlementaire Rechterzijde. Immers al de nieuwgekozen anti-revolutionnaire leden behooren tot de fractie Kuyper, terwijl de anti-revolutionnaire *droite*, de fractie-Lohman, niet alleen geen enkel voordeel behaalde, doch een der haren, den heer Quarles van Ufford, te Hilversum door den Kuyperiaan Heemstra vervangen zag.

Een *betere* en waardiger Kamer, ook als men uitsluitend let op talent, bekwaamheid en politieke ervaring, schonken ons de gehouden verkiezingen zeer zeker *niet*.

BUITENLAND.

Rome.—De vorige maand heeft Z. H. de Paus in audiëntie ontvangen den vicomte Jules de Cuverville, reserve-officier der Fransche marine en lid der aardrijkskundige maatschappij van Frankrijk ; den graaf de Courten, generaal van het Pauselijk leger en den Hoogeerw. Pater Andreas Frühwirth, Magister-Generaal der Dominicanen, die aan Z. H. het 9de deel kwam aanbieden der werken van den H. Thomas van Aquino, waarvan de nieuwe uitgave sinds 1880 aan eenige uitstekende geleerden der Dominicaner-Orde is toevertrouwd.

Mgr. Sambucetti, vertegenwoordiger van Z. H. bij het jubilé van Koningin Victoria, kreeg in die hoedanigheid den titel van bijzonderen buitengewonen gezant, een titel, die hem ook een bijzonderen rang verzekerde te midden van de vertegenwoordigers der andere mogendheden.

In overleg met de Russische regeering zijn in afwachting van het volgend consistorie, voorloopig bij breve de volgende bisschopszetels bezet: Plock, Wilna, Mohilow, Luzk Zytomeritz en Kamenick, Seyna en Samogitie.

Engeland. — De koningin, vergezeld van keizerin Friedrich en de prinsessen Beatrice en Christiaan van Sleeswijk-Holstein kwam met de jubileumsfeesten van Windsor Castle te Londen aan en begaf zich per rijtuig naar Buckingham Palace. Een ontzaglijke menigte langs den geheelen weg van Paddington-station tot het paleis juichte Hare Majesteit toe. De straten waren versierd met vlaggen, bloemen en schilden. Het was een schitterend schouwspel. Het weer was mooi.

Na alleen geluncht te hebben, ontving de koningin in de *drawing room* van het paleis de koninklijke en andere jubileumsgasten. Daarna verleende zij audiëntie aan de Indische vorsten en de vertegenwoordigers van vreemde mogendheden.

De jubileumsfeesten zijn ingewijd door een militaire taptoe op Windsor. De militaire muziek, tamboers, hoornblazers en pijpers, stonden in een kring van toortsdragende soldaten en voerden voor de hooge toeschouwers op het kasteel allerlei bewegingen uit, al blazende en roffelende.

Het East-End kreeg een militairen optocht te zien. Een groote twee duizend man, met een paar honderd kolonialen, deden aan den marsch mee. Het volk, in honderdduizenden verzameld, juichte den troepen, den kolonialen vooral, met geestdrift toe.

Van Ballersea Park uit werd een reuzenoptocht van wielrijders gehouden. De orde werd echter niet te best gehandhaafd en het volk drong belemmerend op.

De boodschap van Koningin Victoria aan haar onderdanen in de gansche wereld bij haar 60-jarig regeeringsjubileum, werd afgezonden door middel van een telegrapheertoestel, aan den hoofdingang van het paleis geplaatst. H. M. gaf door op een knop te drukken, het sein aan het centraalbureau te Aldersgate. Binnen drie kwartier kwam er reeds antwoord van de Sechellen in den Indischen Oceaan, binnen het uur van Nieuw-Zeeland, den Niger, Teneriffe, Oeganda, Hongkong; in het geheel kwamen dertig antwoorden in.

Het laatste nommer van het programma der feesten was de vlootrevue te Spithead, welke een ongemeen schouwspel aanbood. Honderdzeven-en-zestig Engelsche en vreemde oorlogsschepen namen daaraan deel.

De Hollanders maakten een beter vertoon dan bij vorige gelegenheden van dien aard, daar zij ditmaal door de „Evertsen" vertegenwoordigd waren, een schip waarover zij zich allerminst hebben te schamen, ook al is het niet zulk een kolossus als een Duitsch oorlogsschip, dat bijna een equipage van 1000 man heeft en zoo wat het grootste schip der wereld is. Engeland zelf had 136 schepen gezonden van verschillenden aard, de kanonneerbooten niet mee gerekend.

De Japansche marine deed voor het eerst mee met een pantserkruiser, terwijl Rusland ook een kolossus zond, een schip, dat niet minder dan vier schoorsteenen telde, alle zoo wat even groot als de éene van de „Evertsen."

Het schoonst geïllumineerd bij de scheepsrevue was de Amerikaansche „Brooklijn." In electrisch licht prijkte boven aan de masten een reusachtige (Victoria) R(egina).

Frankrijk. — President Faure heeft naar aanleiding van den mislukten aanslag gelukwenschen ontvangen van H. M. de Koningin van Engeland, van den czaar, van den Duitschen keizer en keizerin, koning Humbert, koning Leopold, den koning van Zweden en Noorwegen, den prins-regent van Beieren, den koning van Servië, den koning van Portugal, den vorst van Bulgarije, den prins van Monaco, den groothertog en groothertogin van Leuchtenburg, en prins Alexander en prinses Eugenie van Oldenburg.

De regeering heeft gelukwenschen gekregen van den keizer van Oostenrijk, den Paus en de koningin-regentes van Spanje.

— De *Figaro* vernam van geloofwaardige zijde, dat de buis, die na den aanslag op president Faure gevonden is, niet de tweede, maar de vijfde van dien aard is. Eén moet er gevonden zijn tijdens de reis van president Faure naar Nantes, de tweede op den dag van Faure's bezoek aan het huis van het Legioen van Eer. De derde heeft de ontploffing aan den spoordijk bij den terugkeer van Saint Quentin veroorzaakt, die men had toegeschreven aan een revolverschot. De beide buizen van den laatsten aanslag volmaken het vijftal.

—o—

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1897	Philadelphia		Caracas		Venezuela		Philadelphia		Caracas		Venezuela	
Vertrekt van NEW YORK....	Juni	2	Juli	3	Juli	13	Juli	24	Aug.	5	Aug.	14
Komt aan te CURAÇAO	„	29	„	9	„	19	„	30	„	11	„	20
Vertrekt van „	„	30	„	10	„	20	„	31	„	12	„	21
Komt aan te PTO. CABELLO	Juli	1	„	11	„	21	Aug.	1	„	13	„	22
Vertrekt van „	„	2	„	12	„	22	„	2	„	14	„	23
Komt aan te LA GUAYRA..	„	3	„	13	„	23	„	3	„	15	„	24
Vertrekt van „ „	„	7	„	16	„	28	„	7	„	18	„	28
Komt aan te PTO. CABELLO	„	8	„	17	„	29	„	8	„	19	„	29
Vertrekt van „	„	8	„	17	„	29	„	9	„	19	„	30
Komt aan te CURAÇAO	„	9	„	18	„	30	„	10	„	20	„	31
Vertrekt van „	„	9	„	19	„	31	„	11	„	20	Sept.	1
Komt LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	„	10	„	20	Aug.	1	„	12	„	21	„	2
Komt aan te NEW-YORK....	„	16	„	26	„	7	„	18	„	27	„	8

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van CURAÇAO....	Juni	30	Juli	10	Juli	20	Juli	31	Aug.	12	Aug.	21
Komt aan te MARACAIBO....	Juli	1	„	11	„	21	Aug.	1	„	13	„	22
Vertrekt van „	„	2	„	16	„	28	„	8	„	18	„	29
Komt aan te CURAÇAO......	„	8	„	17	„	29	„	9	„	19	„	30

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agenten.

[illegible]